

БЕЛАРУСКАЯ ЛАКАЛІЗАЦЫЯ СУЧАСНАГА КІНЕМАТОГРАФА: АСАБЛІВАСЦІ І ПЕРСПЕКТЫВЫ

Бачароў А.М.

*Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь*

Албут А.А. – старшы выкладчык

Было праведзена даследаванне і аналіз самых папулярных студый і рэсурсаў, звязаных з лакалізацыяй сусветнага кіно на беларускую мову. Разгледжаны прагнозы і асаблівасці перакладу такога тыпу фільмаў на беларускую мову.

Кінематаграф – адзін з самых масавых і ўплывовых відаў мастацтва, якое адлюстроўвае і фарміруе культуру, ідэнтычнасць, і светапогляд народаў. Сюжэт, рэжысура і гра акцёраў уплываюць на ўспрыманне фільма гледачамі. Аднак існуе шмат прыкладаў карцін, у якіх добрую ігру акцёраў і рэжысуру сапсавала неэстэтычная і каменная агучка. Таксама пры распаўсюджванні і папулярнасці фільма ў іншых краінах паўстае патрэбнасць у лакалізацыі фільма на іншыя мовы. Гэта абумовіла з'яўленне професійнага дубляжу.

Лакалізацыя фільмаў на беларускую мову мае пазітыўны ўплыў на папулярнасць і распаўсюджванне роднай мовы сярод насельніцтва. З аднаго боку, гэта спрыяе захаванню і развіццю беларускай культуры, ідэнтычнасці і самасвядомасці. З іншага боку, павышаецца цікавасць і павага да беларускай мовы з боку замежных гледачоў і партнёраў. Лакалізацыя фільмаў патрабуе не толькі перакладу, але і адаптацыі тэксту да асаблівасцей беларускай мовы, менталітэту і рэаліі. Гэта прадугледжвае ўлік жартаў, спасылак, кантэксту і фактаў, а таксама адпаведнасць назваў, слоганаў і рэкламных матэрыялаў.

Адначасова папулярнасць беларускай лакалізацыі фільмаў пачалася з праекта "Беларускія ўікенды" [1], які быў арганізаваны пры падтрымцы Velcom. Галоўная ідэя праекта заключалася ў перакладзе папулярных фільмаў на беларускую мову і паказе іх у кінатэатрах розных гарадоў Беларусі. Паказы фільмаў пачаліся ў 2016 г. і працягваліся без асаблівых змен да канца 2020 г.. У час каранавіруса ў праекта паўсталі праблемы з распаўсюджваннем новых фільмаў праз кінапаказы. Таму з 2021 г. Кінаконг з падтрымкай анлайн-кінатэатра VOKA пачалі сумесную рэалізацыю новых фільмаў на асобнай старонцы *CINEVOKA – кіно па-беларуску*. На гэтай старонцы можна знайсці больш за 50 фільмаў і серыялаў з беларускім дубляжом, у тым ліку класіку французскага кіно, паўднёвакарэйскую драму, спагэці-вестэрны, фільмы для ўсяё сям'і і многае іншае [2]. Гэтая эксклюзіўная калекцыя пастаянна абнаўляецца, і кожную пятніцу на платформе выходзяць новыя фільмы. працягвае традыцыю "Беларускіх ўікендаў" і прадастаўляе магчымасць глядзець сусветнае кіно на роднай мове.

У перспектыве праект Кінаконг у супрацоўніцтве з VOKA плануе і далей працягваць лакалізацыю сусветнага кіно для беларускамоўнай аўдыторыі, пашыраючы не толькі жанравы спектр, але і ўцягваючы ў працэс перакладу мясцовых талентаў і кінематаграфічных экспертаў. У межах новых ініцыятыў прадугледжваецца стварэнне спецыяльных майстар-класаў і адукацыйных праектаў, накіраваных на развіццё кінематаграфічнай індустрыі ў рэспубліцы. Таксама плануецца актыўнае ўзаемадзеянне з маладымі рэжысёрамі і сцэнарыстамі з магчымасцю для іх рэалізаваць свае праекты на беларускай мове. У выніку гэтых намаганняў праект CINEVOKA мае намер пераўзысці не толькі кінематаграфічныя густы гледачоў, але і

стаць пляцоўкай для папулярызацыі нацыянальнага кіно, садзейнічаючы яго росту і вядомасці на сусветнай арэне. Такім чынам, працягваецца важная місія захавання і развіцця беларускага культурнага набытку праз мову кіно і яго даступнасць шырокаму глядачу.

Спіс выкарыстаных крыніц:

1. Кинаконг [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <https://kinakong.by/about> – Дата доступу : 19.11.2023
2. Лето с CINEVOKA: смотрим мировое кино на белорусском языке [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <https://www.a1.by/ru/company/news/leto-s-cinevoka-smotrim-mirovye-kino-na-beloruskom-yazyke/p/leto-s-cinevoka> – Дата доступу : 19.11.2023.